

Ezernyolcszáznegyvennyolc, te csillag...

„Közelebb *Petőfi*hez” – ez a címe *Mezősi Károly* szép könyvének. A születési évforduló alkalmából elhangzott előadások, megemlékezések, kiállítások, vetélkedők, irodalmi események valóban hozzásegítettek bennünket ahhoz, hogy forradalmár nagy költőnk teljesebben, igazabban legyen a mienk. Hazánk, népünk halhatatlan fia nemcsak a valamikori küzdőtársaknak vagy a századfordulót megelőző és követő haladó politikai mozgalomnak adott eszmét, példát, nemcsak a társadalmi igazságért, nemzeti függetlenségért harcoló népi Magyarország legjobbjait lelkesítette a két világháború között, hanem a szocializmust építő mának is üzen, mond időszerűt, követendő. Bizonyosak vagyunk benne, hogy az utánunk jövő nemzedékek is újra meg újra fel fogják fedezni.

Petőfi nemcsak a *Petrovics* házaspár gyermeke, nemcsak Kiskőrös szülőtte, hanem azé a korszaké is, amely megalapította a Tudományos Akadémiát, adta a Himnuszt, a Szózatot, a Bánk Bánt, elhárította népköltésünk gyűjtését, megépítette a Lánchidat, az első vasutat, szabályozta a Tiszát és a Vaskaput, kimondta a nem-nemesekek hivatal- és birtokkéességét; a magyart tette a törvényhozás, a közigazgatás, a bíraskodás és a közoktatás nyelvécé.

A több száz éves feudális elnyomást az 1848–49-es forradalom zúzta szét: a pesti nép, a radikális fiatalság, az elnyomott parasztság – részeként annak a forradalmi hullámnak, amely e csodálatos tavaszon végig zúdult Európán. „A márciusi ifjak” költőjének szavaival:

„Mi emeltük fel először
A cselekvés zászlaját,
Mi riasztottuk fel zajunkkal
Nagy álmából a hazát!

A földet, mely koporsó volt
S benn egy nemzet a halott,
Megillettük, és tizenégy
Miljom szív földobogott...”

A társadalmi haladás és a nemzeti függetlenség ügye 1948–49-ben Magyarországon szétválaszthatatlanul összefonódott. A forradalom hozta meg a jobbágyfelszabadítást. Ez akkor is hatalmas vívmány volt, ha a szabadságharc bukása és a végrehajtás következetlensége miatt számos olyan negatív hatás maradt fenn, amely az országnak 1945-ig félf feudális arculatot adott. A feudális vonásokat visszavonhatóan a földreformról szóló, 1945. március 15-én

megjelent rendelet törölte el. Az évforduló kapcsán erre is jó emlékezni.

Az említett történelmi korszak eredményei, az 1848–49-es szabadságharc eseményei, csatái, valamint e nagy nemzedék legjobbjainak emléke méltó a helyi és országos megbecsülésre. De egyben jó alkalom arra is, hogy – a *Petőfi* ünnepségekkel együtt – ismertessük a marxista történetkutatás újabb eredményeit, s az eseményeket az osztályharc részeként elemezzük. Ezáltal válhatnak az évfordulók a világnézeti nevelés, a népművelés hatékony eszközeivé. Nincs, de nem is lehet eredményes tudatformáló munka konkrét irodalmi-történelmi ismeretek nélkül, mint ahogyan *Petőfi* megbecsülése is elképzeltetlen élete, költeményei ismeretének hiányában.

Március 15-e nemcsak időben, hanem politikai mondanivalójában is közel esik a további két nagy tavaszi sorsfordulóhoz: március 21-hez, a Magyar Tanácsköztársaság megalakulásának 54-ik, és április 4-hez, felszabadulásunk 28-ik évfordulójához. Honismereti mozgalmunk vegyen részt ezekben az ünnepekben is, segítse azt a törekvést, hogy a megemlékezések egységes forradalmi ünnepség-sorozattá váljanak, mint ahogyan ez a KISZ KB. által kezdeményezett, évenként ismétlődő Forradalmi Ifjúsági Napokban már kialakult. Ezt egyébként az ünnepek időrendi sora és a történelmi folyamatosság láttatása is indokolja.

Lapunk mostani számának több cikke (amelyekhez minden bizonnyal sok jó helyi kezdeményezés példája csatlakozik még) igyekszik útmutatást adni arra nézve, hogyan válhatik a mostani jubiláris megemlékezések kapcsán is nevelő értékű gyakorlattá a Hazafias Népfront V. Kongresszusának iránymutatása: „Megtisztelő kötelességünk nemzeti múltunk haladó és forradalmi hagyományainak ápolása.”

Töltési Imre